

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шурои диссертациони 6D.KOA-079 дар назди Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Раҳимзода Фирӯз Машариф дар мавзӯи «Хусусиятҳои фаъолияти акторҳои асосии идоракунии сиёсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки ба ҳимоя барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) аз рӯи ихтисоси 6D050200 – Сиёсатшиносӣ (6D050202 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ) пешниҳод шудааст.

1. Мавзӯи диссертатсияи Раҳимзода Фирӯз Машариф, ки ба таҳқиқи хусусиятҳои фаъолияти акторҳои асосии идоракунии сиёсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бахшида шудааст, аҳамияти назарраси назариявӣ ва амалӣ дошта, бо масоили мубрами рушди идоракунии давлатӣ ва сиёсӣ, ташаккули ҷомеаи маданияи муосир, таҳкими асосҳои демократия ва таъмини суботи устувори сиёсӣ дар кишвар алоқамандии зич дорад. Мавзӯи мазкур на танҳо бо эҳтиёҷоти рушди илмии сиёсати давлатӣ ва идоракунии ҷамъиятӣ мувофиқ мебошад, балки барои амалӣ намудани ислоҳот дар сохторҳои идоракунии сиёсӣ ва тақвияти ҳамкориҳои давлат бо ҷомеа аҳамияти амалӣ дорад. Таҳқиқоти муаллиф ба омӯзиши ҳамаҷонибаи нақш ва аҳамияти субъектҳои асосии идоракунии сиёсӣ, аз ҷумла давлат, элитаи сиёсӣ, ҳизбҳои сиёсӣ, созмонҳои ҷамъиятӣ, гурӯҳҳои манфиатдор ва дигар унсурҳои системаи сиёсӣ равона шудааст. Бо ба назар гирифтани шароити махсуси ташаккули давлатдорӣ дар Тоҷикистон, ки пас аз ба даст овардани истиқлолият бо мушкилоти мураккаби иҷтимоӣ, сиёсӣ ва иқтисодӣ рӯ ба рӯ гашт, дар диссертатсия аҳамияти ҳамоҳангсозии фаъолияти ҳамаи акторони идоракунии сиёсӣ дар таъмини суботи ҷомеа ва рушди устувор таъкид ёфтааст. Муаллиф тавонистааст дар таҳқиқоти худ фаъолияти акторҳои идоракунии сиёсиро дар асоси таҳлили амиқи назариявӣ ва методологӣ арзёбӣ намояд. Дар қор на танҳо моделҳо ва парадигмаҳои классикии идоракунӣ, аз қабili институтсионализм, назарияи системаҳо ва либерализм мавриди истифода қарор гирифтаанд, балки бо равишҳои муосир, аз ҷумла таҳлили рафторӣ, назарияи интиҳоби ратсионалӣ ва таҳлили шабакавӣ низ таҳлили фарогир анҷом дода шудааст.

Навовариҳои илмӣю методологӣ диссертатсия дар он зоҳир мегардад, ки муаллиф дар заминаи таҳлили омилҳои дохилӣ (таркиботи иҷтимоӣ-сиёсӣ, хусусиятҳои этнополитикӣ, заминаҳои ҳуқуқӣ) ва таъсири омилҳои хориҷӣ (равандҳои глобалӣ, ҳамкориҳои байналмилалӣ, масъалаҳои амниятӣ) ба рушди идоракунии сиёсӣ ва фаъолияти акторони он диққати махсус додааст. Ин

таҳқиқот бори аввал ба таври мукамал ва низомнок хусусиятҳои фаъолияти акторҳои асосии идоракунии сиёсӣ дар Тоҷикистонро бо таърибаи давлатдорӣ дар даври истиқлолият, таҳлил ва арзёбӣ намудааст.

Мавзӯи таҳқиқот бо мақсадҳои стратегии рушди Тоҷикистон, бо дарназардошти амалишавии барномаҳои давлатӣ, концепсияҳои ислоҳоти идоракунии давлатӣ ва сиёсӣ, инчунин талаботи замони глобализатсия ва рақобати геополитикӣ алоқаманд мебошад. Дар диссертатсия масъалаҳои баланд бардоштани самаранокии идоракунӣ, тақмили фарҳанги сиёсӣ, таъмини шаффофият ва ҳисоботдихӣ, иштироки фаъоли ҷомеаи маданӣ дар қабули қарорҳо ва таҳкими легитимияти ҳокимият дар меҳвари таҳқиқ қарор гирифтаанд. Пешниҳод ва ҳулосаҳои муаллиф дар бораи зарурати таҳкими ҳамкории байни давлат ва ҷомеа, тақмили сохтори идоракунӣ, истифодаи самараноки захираҳои идоракунӣ ва таъсиси механизмҳои муассири ҳамохангсозӣ дорои аҳамияти баланди амалӣ мебошанд ва метавонанд дар таҳияи сиёсати давлатӣ ва стратегияи идоракунии сиёсӣ дар Тоҷикистон истифода шаванд.

Бидуни шак, диссертатсияи мазкур ҳамчун як таҳқиқоти пурмазмун ва фарогир метавонад барои рушди минбаъдаи назарияи идоракунии сиёсӣ ва таҳияи тавсияҳои амалии тақмили фаъолияти идоракунии давлатӣ дар Тоҷикистон хидмат намояд. Ин таҳқиқот барои олимони мутахассисони соҳаи идоракунии давлатӣ, сиёсатшиносон ва донишҷӯёни ихтисоси сиёсӣ ҳамчун як намунаи таҳлили амиқи илмӣ ва таҳқиқоти амалӣ арзишманд мебошад.

2. Диссертатсия ба талаботи банди 31-33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Таҳқиқот ба назарияи дахлдори илмҳои сиёсӣ асос ёфта, заминаи назариявӣ ва амалӣ-таҷрибавиро барои таҳқиқи хусусиятҳои фаъолияти акторҳои асосии идоракунии сиёсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон фароҳам овардааст. Ҳулосаҳои илмӣ ва тавсияҳои амалии натиҷаҳо, бар асоси таҳлили илмӣ натиҷаҳои таҳқиқоти назариявӣ ва амалӣ-таҷрибавӣ пешниҳод карда мешаванд. Диссертатсия аз тарафи муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои мазмун ва мантиқи ягонаи дохилӣ мебошад. Натиҷа ва нуқтаҳои навии илмӣ барои ҳимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд.

3. Мавзӯ ва мазмуни таҳқиқот бо шиносномаи 6D.KOA-079 – ихтисоси 6D050202 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ (сиёсатшиносӣ), ки аз рӯи он ба Шурои диссертатсионӣ мувофиқи фармони Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 01 -уми октябри соли 2024, таҳти № 364 ҳуқуқи қабули диссертатсияҳо барои

ҳимоя дода шудааст, мувофиқ мебошад. Ҳамзамон таҳқиқот ба талаботи Феҳристи ихтисосҳое, ки аз рӯи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон унвонҳои илмӣ дода мешаванд ва бо қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми ноябри соли 2017, таҳти № 5\2 тасдиқ шудааст, мувофиқат мекунад.

4. Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар 8 мақолаи илмӣ, ки 5-тои он дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нашр расидаанд инъикоси ҳудро ёфтаанд. Ҳамчунин, 3 мақолаи дигар дар нашрияҳои расмӣ илмӣ ва маводи конференсияҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ ба нашр расидаанд.

5. Дар таҳқиқоти диссертатсионии Раҳимзода Фирӯз Машариф истифодаи мавод бидуни иқтибос ба муаллиф ё маъҳаз мавҷуд набуда, ҳамаи сарчашмаҳои истифодашуда ба таври дақиқ бо истиноди мувофиқ оварда шудаанд, ки риояи банди 37-уми Тартиби додани дараҷаҳои илмиро тасдиқ мекунад.

6. Дар рисолаи илмӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои пешниҳод намудаи Раҳимзода Фирӯз Машариф маълумоти ғайрисиҳеҳ мавҷуд нест.

7. Банди 56-и Низомномаи Шурои диссертатсиониро, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, ба инобат гирифта, комиссия пешниҳод менамояд:

1) Диссертатсияи Раҳимзода Фирӯз Машариф дар мавзӯи «Хусусиятҳои фаъолияти акторҳои асосии идоракунии сиёсӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) аз рӯи ихтисоси 6D050202 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ (сиёсатшиносӣ) дар Шурои диссертатсионии 6D.KOA-079 назди Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон барои ҳимоя қабул карда шавад.

2) Муқарризони расмӣ аз рӯи диссертатсия шахсони зерин таъйин карда шаванд:

– Комилбек А.Ё. – доктори илмҳои сиёсӣ, ректори Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи Моёншо Назаршоев;

– Яқубзода Ф.Н. – номзади илмҳои сиёсӣ, дотсенти кафедраи сиёсатшиносии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рудакӣ.

3) Ба ҳайси муассисаи пешбар Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.

4) Нашри эълон оид ба ҳимояи ошкорои диссертатсия дар шурои диссертатсионӣ ва ҷойгир намудани матни диссертатсия ва автореферат дар сомонаи расмии Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови АМИТ ва сомонаи расмии Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5) Чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис ва паҳн намудани он ба суроғаҳои дахлдор иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ:

доктори илҳои сиёсӣ, дотсент

Л.Ш. Шарифзода

Аъзоёни комиссия:

доктори илмҳои сотсиологӣ, профессор,
узви вобастаи АМИТ

Ш. Шоисматуллоев

доктори илҳои фалсафа, профессор

Р.Ҷ. Ҳайдарзода

